

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/82/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612010371
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1612010371.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikuša a JUDr. Denisy Mészárosovej, v trestnej veci obžalovaného T. Q. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T 56/2012 zo dňa 04.02.2013 na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. októbra 2013 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec sa v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T 56/2012 zo dňa 04.02.2013 bol obžalovaný T. Q. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 01.02.2012 v čase o 12.30 hod. v obci B. vošiel do rodinného domu č. XXX k poškodenej J. F., nar. XX.XX.XXXX pod zámienkou, že ho poslala sestra poškodenej p. A. pre sklené obaly, ktoré sa mu poškodená rozhodla dať, a preto išli spolu do zadnej neobývanej časti domu, kde ju fyzicky napadol tak, že neznámym predmetom ju udrel do oblasti hlavy, následkom čoho poškodená spadla na zem a zostala v mrákotnom stave, následne jej z prsta stiahol zlatú obrúčku a z krku jej zobral zlatú retiazku s príveskom v tvare kríža, potom prešiel do obývanej časti domu a odcudzil jej mobilný telefón zn. L. F3 L. s tel. č. H./XXX XXX a peňaženku s finančnou hotovosťou 30,- € a následne odišiel na neznáme miesto.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 4 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 (deväť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku bola poškodená J. F. s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote v zmysle § 309 ods. 1 Tr. poriadku odvolanie obžalovaný T. Q.. Odvolanie smeruje proti všetkým napadnutého rozsudku, ako aj proti konaniu, ktoré vydaniu týchto výrokov predchádzalo.

Podané odvolanie bolo odôvodnené obhajcom obžalovaného. Rozsudok je podľa obhajoby založený na nesprávnom zistení skutku, nakoľko prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil dôkazy.

Jediným usvedčujúcim dôkazom je výpoveď poškodenej J. F., ktorá však vo svojich výpovediach uviedla viacero rozporov v súvislosti s použitím násilia voči jej osobe. Rozpory poškodená neobjasnila, pričom jej rôzne verzie popri sebe neobstoja. Vo svojej prvej výpovedi konštatovala, že páchatel' ju „bud' sotil alebo niečím ovalil“, pričom na chvíľu stratila vedomie. Nevedela teda opísať druh násilia, ktorý bol na nej vykonaný. Pritom je potrebné zdôrazniť, že spomínané dva spôsoby sotenie alebo ovalenie sú natoľko odlišné, že ich nemožno zameniť. Takisto pri výsluchu dňa 03.02.2011 poškodená uviedla, že ju páchatel' po tom ako sa zohla pravdepodobne niečím udrel, ale nevie čím. Rovnako sú nezrovnalosti aj v popise toho, akým smerom poškodená padala na zem.

V súvislosti s týmito nezrovnalosti obhajoba pripomína, že poškodená je osoba vo vyššom veku, ktorá sa obtiažne pohybuje pomoc dvoch barlí. Ranu, ktorú mala vzadu na hlave utrpela v dôsledku pádu na zem a nie v dôsledku úderu do hlavy. Nepresné údaje poskytuje poškodená aj pri uvádzaní času, ktorý uplynul do momentu, keď sa prebrala a tieto údaje poskytuje iba odhadom. Aj na hlavnom pojednávaní poškodená uviedla, že vedomie úplne nestratila, ale bola omráčená, dezorientovaná, čo sa premietlo aj do zmeny skutkovej vety oproti obžalobe.

Okresný súd pri svojom konaní pochybil v tom, že žiadnym spôsobom neodstraňoval rozpory v jednotlivých výpovediach poškodenej a nezisťoval ich príčinu. Na hlavnom pojednávaní nebolo ani vykonané oboznámenie fotodokumentácie z miesta činu, hoci z vyjadrenia vyšetrovateľa vyplynulo, že by sa v spisovom materiáli mala nachádzať. Nevykonaním tohto dôkazu došlo k závažnému pochybeniu súdu.

Hoci odvolanie primárne smeruje voči právnomu posúdeniu skutku, obhajoba poukazuje aj na výrok o uložení trestu odňatia slobody vo výmere 9 rokov, pričom túto výmeru trestu súd prvého stupňa nijako neodôvodnil.

S poukazom na uvedené navrhol obhajca zrušiť napadnutý rozsudok postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. a následne vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného v plnom rozsahu zotrval na písomných dôvodoch podaného odvolania s dôrazom na fakt, že nebolo bez akejkoľvek pochybnosti preukázaná otázka násilia vo vzťahu k poškodenej. Výpoveď poškodenej je poznačená určitými fázami a to od istoty až k pochybnostiam a dohadom. Naďalej zostala nepreukázanou ani otázka spôsobu akým poškodená spadla na zem a pritom je evidentné, že poškodená má problémy s chôdzou, má sťažený pohyb. Navrhol preto zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť vec súdu prvého stupňa na doplnenie dokazovania.

Zástupca krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný sa vyjadril, že poškodenú veľmi dobre pozná a nikdy by si voči nej takéto konanie ako mu je kladené za vinu, nedovolil. Je pravdou, že jej veci zobral a v ostatných otázkach plne súhlasil s vyjadrením svojho obhajcu.

Krajský súd v Bratislave v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len v tom prípade, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. V rámci tohto postupu zistil odvolací súd, že okresný súd sa dopustil procesných chýb a navyše vo veci rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu predčasne.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Okresný súd sa dôsledne neriadil vyššie citovanými ustanoveniami, dopustil sa podstatných chýb konania, ktoré predchádzali napadnutým výrokom rozsudku a ktoré spôsobili nesprávnosť rozsudku a zároveň rozhodol predčasne na základe nejasných a neúplných skutkových zistení, pričom sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil nasledovné:

Obžalovaný T. Q. je na podklade obžaloby Okresnej prokuratúry Malacky zo dňa 13.09.2012 stíhaný pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v citovanej obžalobe.

Dokazovanie v prípravnom konaní a najmä na hlavnom pojednávaní nebolo vykonané v dostatočnom rozsahu a dôsledne tak, aby umožnilo dospieť k presvedčivým a jednoznačným záverom, predovšetkým v otázke skutkových okolností, najmä so zameraním sa na objasnenie otázky, či a akým spôsobom bolo proti poškodenej použité násilie, pričom táto otázka má zásadný význam pri následnom právnom posúdení konania obžalovaného a úvahách súdu o treste.

Obžalovaný T. Q. pôvodne v prípravnom konaní poprel spáchanie skutku s tým, že v uvedený deň u poškodenej vôbec nebol. Na hlavnom pojednávaní svoju výpoveď zásadným spôsobom zmenil a priznal sa k tomu, že v uvedený deň u poškodenej bol, vypýtal si od nej prázdne fľaše na víno (resp. zaváraninové poháre) a dostal sa teda spolu s poškodenou do zadnej časti jej domu. Tu poškodená stratila vedomie, zapotácala sa a spadla na chrbát. Keď zostala ležať na zemi, obžalovaný jej strhol z krku retiazku, stiahol prsteň z prsta a opustil zadnú miestnosť domu. V prednej miestnosti na kuchynskej linke uvidel mobilný telefón a peňaženku, ktoré taktiež zobral. Keď sa presvedčil v zadnej miestnosti, že poškodená dýcha, opustil rodinný dom. Veci predal neznámemu človeku.

Vo vzťahu k výpovedi poškodenej J. F., ktorej výpoveď je jediným priamym usvedčujúcim dôkazom, je potrebné uviesť, že jej výpovede z prípravného konania a hlavného pojednávania sa zásadným spôsobom nelíšia a nemožno teda dať za pravdu argumentom obhajoby, ktoré sú použité v odôvodnení odvolania.

Berúc do úvahy výpoveď poškodenej z prípravného konania, ktorá bola vykonaná po vznesení obvinenia, za prítomnosti obhajcu a jej výpoveď na hlavnom pojednávaní, v obidvoch výpovediach

poškodená uvádza, že obžalovaný ju v momente, keď sa predklonila smerom k regálu udrel zozadu do hlavy. V prípravnom konaní použila zároveň výraz „ovalil ma“. Poškodená v prípravnom konaní vôbec nespomenula predmet, ktorým mal byť úder spôsobený a na hlavnom pojednávaní pripustila, že by to mohol byť kameň, ktorý po skutku našiel v hrnci na regáli jej syn. Keďže kamene zvyčajne na tomto mieste nemáva, domnievala sa, že tento mohol priniesť práve obžalovaný a použiť ho pri útoku voči nej. Tieto vyjadrenia poškodenej nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu považovať za rozdielne, či protirečivé. Súčasne je potrebné pripomenúť aj to, že poškodená bola páchateľovi otočená chrbtom a vzhľadom na to, čo práve robila, bola v predklone a pozerala sa smerom dolu pred seba. Jednoznačne z jej výpovede vyplýva, že pocítila úder do hlavy v jej zadnej časti.

Čiastočne neobjasnenou je aj podľa názoru odvolacieho súdu otázka, akým spôsobom poškodená padala na zem a ako sa ocitla na chrbte, keďže útok bol vedený zozadu a ona sama bola predklonená dopredu. S cieľom odstrániť akékoľvek pochybnosti o priebehu skutku vo fáze, ktorá má zásadný význam pri posudzovaní, či došlo k použitiu násillia a akým spôsobom, je potrebné, aby bolo dokazovanie súdom prvého stupňa doplnené a aby bola táto otázka dôslednejšie a precíznejšia objasnená.

V súvislosti so zraneniami vzniknutými u poškodenej, považuje krajský súd za vážny nedostatok, že sa súd prvého stupňa uspokojil iba so strohým vyjadrením zdravotníckeho zariadenia ohľadom zranení poškodenej J. F. a jej hospitalizácie v dňoch 01.02.2012 až 04.02.2012. V spisovom materiáli absentuje podrobná lekárska správa o zraneniach poškodenej, ktorá je spôsobilá podporiť, prípadne vyvrátiť tvrdenia poškodenej ohľadom priebehu a mechanizmu vzniku zranenia, ktoré jej bolo pri útoku spôsobené a súčasne potvrdiť alebo vyvrátiť obranu obžalovaného, ktorý sa bráni tým, že poškodená spadla sama a zranenie hlavy vzniklo ako dôsledok pádu. S prihliadnutím na fakt, že ide o osobu v pokročilom veku, ktorá má obmedzené možnosti pohybu a ktorá utrpela pri napadnutí otras mozgu, je nevyhnutné podporne vychádzať aj z ďalších dôkazov, ktoré popisujú následky na tele poškodenej a môžu tak nepriamo objasniť udalosti, za ktorých k ich vzniku došlo.

Preto je potrebné, aby súd prvého stupňa zabezpečil kompletnú lekársku správu, ktorá bola vypracovaná pri prijatí poškodenej do zdravotníckeho zariadenia a obsahuje presnú špecifikáciu zistených zranení, vykonaných vyšetrení a ich záverov.

Pochybenia pri vykonávaní dôkazov sa okresný súd dopustil aj tým, že v rámci konania pred súdom vôbec nevychádzal z fotodokumentácie z miesta činu, ktorá bola zabezpečená pri ohliadke miesta činu a tento dôkaz pred súdom nevykonával. Tento dôkaz je pritom spôsobilý vytvoriť konkrétnejší obraz o priestorovom usporiadaní, zariadení miestnosti, v ktorej došlo k napadnutiu poškodenej, prípadne rozmiestnení nábytku, či iných predmetov. Takisto aj tento dôkaz môže prispieť k lepšiemu objasneniu veci a rozptýleniu pochybností ohľadom priebehu skutku.

Po dôslednom preskúmaní spisového materiálu, na podklade odvolania obžalovaného, krajský súd konštatuje, že objasneniu tohto prípadu nebola tak v prípravnom konaní, a ani v konaní pred súdom venovaná dostatočná pozornosť. Pre náležité objasnenie veci je nevyhnutné vykonať dôkazy tak, ako boli v predchádzajúcej časti odôvodnenia uvedené, čím sa zabezpečí dôsledné dodržanie ustanovení § 2 ods. 10, ods. 11 Tr. poriadku.

Až po doplnení dokazovania naznačeným smerom bude možné objektívne a spravodlivo zhodnotiť bezprostredné a aj sprostredkované dôkazy, posúdiť kvalitu listinných dôkazov a následne vo veci rozhodnúť. Je potrebné dôslednejšie sa zaoberať aj obranou obžalovaného a v odôvodnení rozhodnutia sa náležite vysporiadať s jednotlivými dôkazmi a uviesť, akými právnymi úvahami sa súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a testu.

Z týchto dôvodov krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.